

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 12. julij 2001

štev. 28 (3126) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Pavličevo sedlo izraz plodne sosesčine

V petek, 7. julija, torej prav za začetek počitnic, je bil mejni prehod Pavličevo sedlo slovesno odprt. Menda je le malo prehodov, ki bi na svsoje odprtje privabili toliko visokih državnih in deželni zastopnikov z obeh strani meje. A kar se dolgo rojeva, je očitno vredno večje pozornosti.

Načrti za izgradnjo cestne povezave med občinama Železnica Kapla-Bela na avstrijski in Solčava ter Logarsko dolino na slovenski strani so stari več kot 40 let. A zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, zaradi manjkajoče politične volje (predvsem na avstrijski strani) in težav z zemljiškimi lastniki pri določanju cestne trase se je izgradnja zavlekla vse v današnje dni. Izgradnja dobrih osem kilometrov dolgega koroškega dela ceste je stala nad 37 milijonov šilingov, trajala pa je nekaj let.

Ko je Slovenija zares začela graditi cesto na sedlo, so se stvari tudi na severni strani Karavank premaknile z mrtve točke in so stekle v zaželjeno smer. Različno vrednotenje te cestne povezave pa dokumentirata statusa, ki ju ima na obeh straneh meje. V Sloveniji je to državna cesta, na Koroškem pa jo bojo na predlog kapelškega župana Haderlappa le dvignili v rang deželne ceste.

Pri odcepu na sedlo je bila uradna avstrijska slovesnost. Govorniki (župan Haderlapp, deželni svetnik Wurmitzer, deželni glavar Haider) ter konsekranta škof Schwarz in superintendant Rathke so poudarili bogastvo dobrega sosedstva in pomen te ceste za nadaljnji razvoj teh krajev. Saj se je povezava od prejšnjih 160 kilometrov skrajšala na 16 kilometrov.

Na vrhu sedla je bil uradni otvoritveni akt. Prisotnost najvišjih predstavnikov vlad obeh držav je izpovedovala, kakšnega pomena za dobrososedske odnose ter za prihodnost v Evropski uniji je odprtje prehoda.

Slovenski premier Drnovšek je recitiral Prešernovo kitico iz Zdravljice, naj le sosed bo mejak in poudaril, da je odnose med državama treba graditi na pozitivnih elementih in možnostih dobrega sosedstva. Spomnil je na podporo, ki jo je Slo-

venija bila z avstrijske strani deležna pred 10 leti in izrazil upanje, da bo Dunaj podprl tudi članstvo Slovenije v EU. Predvsem pa naj bi ta prehod krepil tudi samozavest koroških Slovencev.

Zvezni kancler Schüssel je v svojem govoru spomnil na

deseto obletnico osamosvojitve Slovenije, ki ji je čestital za uspehe na prehojeni poti. Obljubil je, da bo Dunaj podprl njeno integracijo v EU, ker „hočemo biti dobri sosede“. Obe strani sta poudarili pomen manjšin pri krepitvi medsebojnih odnosov.

Franz Wakounig

Skupno sta kancler Schüssel in premier Drnovšek prerezala trakova in s tem simbolično odprla cesto in prehod za promet. Levo in desno od njiju člani njihovih vlad in deželni administracij.

PREBLISK

... je veljalo nekoč, očitno velja tako še danes.

Si lahko predstavljate, da bi prišli v trgovino, pa bi vas nič kaj prijazno skomplementirali ven, češ da imate rdeče, črne ali kakšne drugačne lase in da takim ljudem ne strežejo? Tako lasje kot koža so temnejši, če imajo nekoliko več pigmenta v sebi. Mislili bi si, da je oseba kompletno zmešala ali pa bi šli zadevo prijaviti.

Ampak natančno to se je zgodilo temnopoltemu poslancu Zelenih s Predarlske, ki je v Linzu hotel malo zabave in se namenil v gostinski lokal. Da je temnopoltim (verjetno so tam uporabili kakšen manj nežen izraz) vstop zabranjen.

Spominjam se, da se je ne-

koč isto – prav tako v Linzu – zgodilo zvezdniku Harryju Belafonteu. Tedaj se mu je osebno opravičil zvezni predsednik Kirchschräger.

Se bo gospodu s Predarlske danes kdo opravičil? Bomo

In Linz beginnt's

samo zmajali z glavo in skomignili z rameni?

V Avstriji skorajda ne bo konsekvenc za lastnika lokala. V najboljšem primeru se lahko zgodi, da bo moral plačati simbolično denarno kazen, potem pa bo še naprej lahko veselo opravljal svojo diskriminacijo. Pa še sram ga ni. Zato pa nas je druge sram pred svetovno javnostjo.

S. W.

Zveza slovenskih izseljencev na Koroškem

vabi na slovesnost

»Spomin za prihodnost«

55 let Zveze slovenskih izseljencev

v nedeljo, 15. julija, ob 14. uri
v kulturnem domu na Radišah

Spored bo tekel v sliki, besedi in pesmi, kulturni spored pa bodo izvajale skupine SPD Radiše.

Sledilo bo družabno srečanje.

Zveza Slovenskih izseljencev pričakuje množično udeležbo svojih članov, njihovih potomcev in vseh, ki jim je do utrjevanja narodovega spomina.

Sedmim dvojezičnim ljudskim šolam grozi ukinitiv

Redčenja ljudskih šol na južnem Koroškem ni konec. Po najnovejših načrtih deželne šolske oblasti, njen vrhovni

predstojnik je deželni glavar Haider, grozi sedmim ljudskim šolam na dvojezičnem ozemlju ukinitiv. Šole bojo izgubile samostojnost in bodo degradirane na raven ekspoziturnih razredov sosednjih šol. Naslednje šole bojo podrejene navedenim šolam: Ljudska šola Radiše pod šolo v Podkrmosu, LŠ Slovenji Plajberk pod LŠ Borovlje, LŠ Obirsko in Lepena pod šolo v Železni Kapli, LŠ Komelj pod šolo na Humcu (Božji grob), LŠ Šmarjeta pod šolo v Pliberku in LŠ Krčanje pod šolo v Grebinju. Najbolj ogrožen je obstoj LŠ Komelj in Šmarjeta pri Pliberku.

Predsednik ZSO Marjan Sturm je o zaskrbljujočem razvoju informiral zveznega kanclerja Schüssla. Poudaril je, da so ogrožene šole izjemnega pomena za ohranitev in razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Ukinitiv šol bi pospešila odseljevanje prebivalstva, kar bi bilo ponovno v škodo koroških Slovencev in njihovega razvoja. Proti tem načrtom je ostro protestiral tudi podpredsednik deželnega šolskega sveta Rudolf Altersberger.

F. W.

ZVEZA KOROŠKIH
PARTIZANOV

vabi na

22. pohod na Komelj

in spominsko svečanost

v nedeljo, 22. julija 2001

Odhod od Apovnika na Borovju 32 ob 9.30 ali pa od gostilne Pistotnik ob poti na Komelj ob 11.30.

Zborna mesto ob partizanskem spomeniku na Komlju ob 13. uri. Po svečanosti družabnost s pijačo in jedo.

Prisrčno vabljeni!

SPD »Zarja«
vabi na svojo
tradicionalno

poletno noč

v soboto, 14. julija 2001,
ob 20.30

pred občinskim kopališčem
v Železni Kapli

Ob vsakem vremenu
Za ples bodo igrali
»FANTJE TREH DOLIN«

Prisrčno vabljeni!

JE POLITIČNA STREZNITEV ŠE MOGOČA ALI JE CELO ŽE PREPOZNO?

Dvojezičnemu šolstvu grozijo masivni posegi

**Nasmejani in zadovoljni
obrazi političnih
funkcionarjev**

Bežen pogled na koroško manjšinsko politiko vsiljuje čudno sliko o harmoniji med političnimi funkcionarji koroških Slovencev in deželnim glavarjem. Skoraj ni tedna, ko ni fotografiranih dokumentacij o »historičnih« srečanjih in dogajanjih ter kompromisih med najvišjim političnim reprezentantom Koroške in predsednikoma obeh strešnih organizacij. Nasmejani obrazi političnih akterjev na obeh straneh, ki v smislu novega zaukazane dialoga oblikujejo in krojijo perspektive za manjšino, naj bi bili najboljši dokaz za novo obdobje manjšinske politike, ki se na zunaj prikazuje od najbolj uspešne plati. Zdi se, da med bivšimi političnimi kontrahenti ni nobenih tem, kjer bi se lahko še zatanknilo. Nekdanji konflikti so pozabljeni, nekoč izrečene ostre kritike so potlačene. Ideološka usmerjenost »preprostega člana« in nekdanjega predsednika svobodnjaške stranke nikakor ni več predmet kritičnih razprav znotraj političnega vrha slovenskih struktur. Napovedan je goli pragmatizem, ki se brez ozira skoraj do onemoglosti žene za političnimi »kšefti«, pa četudi so ti samo predmet nekakšnih obljub in napovedi.

Osebe, ki tej čudni harmoniji iz političnega prepričanja ne morejo slediti, so postale bolj ali manj zgage, ker menda za vsako ceno samo kritizirajo in ne znajo (o)ceniti političnih uspehov v manjšinski politiki. Nerešena vprašanja se pojavljajo samo še tam, tako menijo pragmatični voditelji, kjer vztraja pečica »zakrknjenih, depresivnih in zarukanih ekstremistov«, ki nočejo sprejeti in razumeti novih signalov »mo-

derne in sodobne evropske manjšinske politike«.

Zato tudi ni nenavadno, da se zastopniki pri svojem delovanju kažejo kot nalašč zelo zadovoljne, vzišene in nasmejane. Nasmejanost – prav gotovo zelo pomemben faktor zadovoljstva, čestokrat tudi pomemben faktor samovšečnosti, predvsem v politiki. In v politiki je najbrž treba samovšečnost razkazovati posebno še takrat, kadar je težko prepričevati »ta svojih« o »uspehih« in »historičnih korakih«. Za navadnega bralca nemških dnevnikov in slovenskih tednikov na Koroškem, ki hoče zvedeti, kaj se je v trenutku važnega premaknilo v manjšinski politiki, ne ostane nič drugega, kot da se zaneša na to, kar se piše in kar je prišlo preko medijev na dan.

Da pa v politiki ni samo to važno, kar pride v javnost, ampak po navadi predvsem tisto, kar je ostalo v zakulisju, pa je za osveščenega političnega opazovalca jasno. Ta trditev velja še posebej tam, kjer ni uravnovešenih političnih moči, kot je to v manjšinski politiki. Manjšinski politični zastopniki so odvisni, odvisni od tistih, ki imajo dejansko oblast in ki narokujejo korake in tudi to, kar naj bi bilo za javnost.

Možno ukinjanje dvojezičnih šol

Ta mehanizem je treba še posebej omeniti, ker se ravno na šolskem področju pripravljajo masivni posegi v regionalne oz. vaške strukture oz. v razvoj dvojezičnega šolstva. Spremembe v šolsko organizacijskih strukturah bodo pa občutno prizadele manjšinski šolski sistem in tudi perspektive slovenščine oz. dvojezičnosti na Koroškem. Gre za namero, spremeniti manjše ljudske šole v tako imenovane ekspoziture.

Deželna vlada je trdno odločena daljnoročno ukiniti iz golih varčevalnih vzrokov po vsej Koroški vrsto manjših ljudskih šol. Vsa zatrdjevanja deželnega glavarja, da nobena šola ne bo ukinjena, je v resnici zavajanje javnosti in pesek v oči. Kdor naseda takim pomirjevalnim poskusom, mora vedeti, da ne pozna vsebine avstrijskega šolskega zakona. Po avstrijskem šolskem zakonu ima samostojna šola tudi lastno, samostojno ravnateljstvo. Z ekspozituro pa se ukine ravnateljstvo na šoli, s tem se ukine tudi samostojna lokacija šole. In kjer ni več lastnega, samostojnega ravnateljstva, tudi ni več lastne samostojne šole. In to je bistvena razlika med ekspozituro, ki je samo priključena k neki matični šoli (Stammschule), in lastno samostojno šolo. Konkretno to pomeni: Vsaka manjša dvojezična ljudska šola, ki naj bi dobila status ekspoziture, zgubi istočasno tudi status lastne, samostojne šole.

Takih sprememb naj bi bilo na območju manjšinskega šolstva nad 20. Med njimi bi bile prizadete sledeče ljudske šole: Radiše, Slovenji Plajberk, Sele-Kot, Obirsko, Lepena, Krčanje, Komelj, Šmarjeta nad Pliberkom, Libuče, Medgorje itd.

Ukinitev samostojnih šolskih lokacij ima daljnoročno nepopravljive posledice za razvoj regije, dvojezičnega šolstva in za razvoj dvojezičnosti. Status ekspoziture je manj vreden in pomeni samo privesek matične šole. V času varčevanja in v času pičlih resursov za šolstvo bo ravnateljstvo matične šole skušalo reševati in zagotoviti materialne in personalne vire na matični šoli. Ekspoziture se bodo morale zadovoljiti z najosnovnejšimi stvarmi, kar bo imelo tudi posledice na kakovost, atraktivnost in pestrost

šolske izobrazbe. Tudi občine same, kot lastniki in ohranjevalci ljudskih šol, bodo svoj angažma in gmotno skrb usmerile na ohranitev in izgraditev matične šole. Neatraktivnost ekspoziture bo imela svojo dinamiko, ki bo vplivala na starše in njihovo usmerjanje otrok. Oni bodo sami začeli tendirati k matični šoli, ker bo ta zdaleč več vredna in bolj konkurenčna. Nastala neatraktivnost in nekonkurenčnost ekspoziture ji bosta kaj kmalu dali pečat nepomembnosti in zaradi upadanja števila otrok bo prej ali slej prišlo tudi do ukinitve ekspoziture same.

Ta mehanizem bo lahko v zelo kratkem času iztrebil iz številnih krajev in dolin zadnje preostanke šolske in kulturne izobrazbe. Izobrazbeno opustošeni kraji so kvečjemu samo še lahko zatočišče za kratkoročne oddihe, nimajo pa več privlačnosti in tudi ne duhovne substance, da bi lahko bili še življenjski centri.

Za dvojezično šolstvo in za dvojezičnost ima ta politična odločitev še posebej posledice. Nekateri izmed navedenih ljudskih šol so ravno v zadnjih letih veliko storile za to, da je prišlo med življenjem v šoli in življenjem v neposredni soseščini do zelo živahne medsebojne obogatitve. Šole niso bile več samo poslopja za otroke. Iz šol je prišlo veliko ponudb za vključevanje odraslih v kulturno in izobraževalno delo. Marsikdo od starejših je preko teh ponudb prišel do novih kvalifikacij in do novega znanja. Živeta povezava med šolo in soseščino je dala dvojezičnosti tudi lokalno funkcionalnost, ki je imela predvsem za učenje slovenščine veliko vrednost. Kajti otroci so spoznali, da dvojezičnost ni fikcija in samo šolska potreba, ampak del socialnega in kulturnega življenja na vasi oz. v dolini. Zato

tudi ni čudno, da imajo ravno otroci na teh manjših šolah nadpovprečno dobro znanje v slovenščini, ker svoje pridobljeno znanje lahko tudi uporabijo v izvenšolskem prostoru.

Ukinjanje oz. spreminjanje manjših šol v ekspoziture pomeni, da se je proces krčenja območja dvojezičnega šolstva začel na robovih in se pomika proti centrom.

Bo politično zastopstvo interveniralo?

Dvojezično šolstvo se bo v najkrajšem času znašlo na hudem prepihu. Na eni strani sledijo posledice, ki so povezane z razvrednotenjem dvojezične kvalifikacije pri nastavljanju ravnateljskih mest, na drugi strani pa grozi prava poseka vseh manjših dvojezičnih ljudskih šol preko koroškega šolskega zakona. Kateri izmed obeh procesov je hujši, je v resnici odveč diskutirati. Dejstvo je, da se bo oboje dogajalo istočasno in da bo zaradi tega poseg v razvoj dvojezičnega šolstva tem usodnejši. Lokacijsko počiščenje trenutno še obstoječih in funkcionirajočih samostojnih manjših ljudskih šol bo brezdvomno imelo posledice tudi za sožitje, za ohranitev slovenščine in s tem tudi za kulturno udejstvovanje v prizadetih krajih.

Kaj mislijo odbori oz. predvsem predsednika obeh političnih organizacij? Zdi se mi, da ni več časa za obljube in pomirjevanja. Treba bo resnih in odkritih pogovorov, ne samo na deželnih ravni, ampak tudi pri zveznih politikih. Če je menda uspelo zaradi intervencije predsednika Sadržnika ohraniti žendarmarijske postojanke, potem je pričakovati, da bosta oba predsednika intervenirala tudi za ohranitev manjših ljudskih šol na dvojezičnem ozemlju.

Dr. Vladimir Wakounig

Ob priliki uradne otvoritve mejnega prehoda na Pavličevem sedlu prejšnji petek je predsednik ZSO in sosveta dr. Marjan Sturm seznanil kanclerja Schüssla z grozečim zaprtjem nekaterih dvojezičnih ljudskih šol na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva. Zaprtje teh šol bi hudo prizadelo prav slovensko narodno skupnost v teh krajih in pospešilo nadaljno odseljevanje ljudi. Sturm je zveznega kanclerja zaprosil za ustrezno pomoč, ki bi preprečila zaprtje teh šol. Kancler Schüssel je zagotovil, da se bo s pristojno ministrico Gehringerjevo zavzel za konstruktivno razrešitev te problematike.

Foto NT Kumer

A. I. D. L. C. M.

Association Internationale pour la Défense des Langues et des Cultures Menacées – Mednarodno združenje za zaščito ogroženih jezikov in kultur

vabi na

XX. kongres

ki bo od 20. do 22. julija 2001

v Celovcu v Mladinskem domu, Mikschallee 4.

Gostitelj je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem.

A. I. D. L. C. M. je poleg FUEV največja mednarodno delujoča organizacija narodnih skupnosti v Evropi, ki osredotoča svoje delo predvsem na romansko področje zahodne in jugozahodne Evrope, zato morda v naših krogih ni tako znana kot FUEV. Vendar ima merodajne zasluge za kulturno in politično emancipacijo Katalancev, Asturianov in Andaluzijcev – torej za kulturno-politično federalizacijo Španije. Prav tako se odločno zoperstavlja francoskemu kulturno-političnemu in jezikovnemu centralizmu in podpira renesanso in emancipacijo okeitanščine, bretonščine in drugih regionalnih jezikov in kulturnih posebnosti jugozahodne Evrope.

HALŠTATSKE IZKOPANINE V ZILJSKI DOLINI

Bo kamniti grob odstrl svojo skrivnost?

Ne samo samo v občini Dellach/Dolje pri Zilji, pač pa celotna strokovna zgodovinarstva in arheološka srenja z velikimi pričakovanji zre na zaselek Wieserberg nad Doljami, kjer že drugo leto izkopavajo domneven kraljevi grob iz halštatske dobe, to je približno 600 pr. Kr. Pred nedavnim je arheološka ekipa pod projektnim vodstvom izkopavanj na Wieserbergu, univ. docentom dr. Paulom Gleirscherjem in operativnim vodjem izkopavanj dr. Wolfgangom Artnerjem, prišla do kamnite gmote, ki po vsej verjetnosti v sebi skriva grobnico železodobnega veljaka ali vladarja. Težave pa se začenejo že pri sami pojmovni definiciji objekta. S čim ima stroka opraviti? Ali je sploh mogoče govoriti o kraljevem grobu v današnjem smislu? Ali je morda tu pokopan »le« vaški ali kraljevni poglavar? Je bil on poglavar plemena? Je bil Kelt, domačin, Venet? Znanstveniki izhajajo iz tega, da je grob sprejel vase posmrtno ostanke osebe, ki je v hierarhiji takratne družbe pred približno 2600 leti stala zelo visoko, morda celo najvišje. Nihče ne ve, ali je grob še nedotaknjen ali pa je že izropan. In tudi ne, kaj je v grobu?

Obilica vprašanj

Vprašanj je torej dovolj, morda celo preveč, in vsi, ki so posredno ali neposredno vključeni v to izkopavanje, si ne upajo dati definitivnih odgovorov. Za špekulacije pa v njihovih razmišljanjih ni nobenega prostora. Njihovo stališče bi najlažje strnili v formulo: Pričakovanja – da! Špekulacije – ne!

Odprtih vprašanj v zvezi s tem elitarnim grobiščem na koroških tleh je toliko zato, ker skorajda ni primerljivih objektov. Zato se stroka opira na smernice, ki jih je izluščila iz izkopanega knežjega grobišča Hochdorf pri Stuttgartu v Nemčiji. To je eno od redkih halštatskih grobišč, ki je bilo nedotaknjeno, kjer pa je zob časa kljub temu zapustil svoje sledove. Kneza v Hochdorfu so po smrti oblekli v knežja oblačila, mu v grob pridali znake oblasti in časti ter vse potrebno za živ-

Grob od spredaj, vdor v grobnico je viden

Foto: SV

ljenje v onostranstvu. Položili so ga v večjo leseno skrinjo iz lesenih tramov, to pa nato obdali s kamenjem. Navrh so zvalili velike kamne, vse skupaj pa pokrili z debelo plastjo zemlje.

V teku časa je lesena skrinja, ki je služila za krsto, preperela in kamenje se je vdrla vanjo ter seveda vse pod sabo zasulo ali zdrobilo.

Ker grobnica v Hochdorfu ni bilo izropana, so arheologi iz vseh pridatkov, čeprav so bili polomljeni in zmečkani, zmogli rekonstruirati prvotno stanje. In to je presenetljivo, ker nam nudi edinstven vpogled v takratno kulturo in civilizacijo.

Grobnica v Hochdorfu služi kot smernica za izkopavanje na Wieserbergu. Kaj je dejansko v grobu, pa ne ve nihče. Tudi georadarske meritve, s katerimi so na začetku preiskali hrib Wieserberg, tozadevno niso prinesle oprijemljivih rezultatov.

Zanimiv hrib

Zdaj odkopani grob je bil dolga stoletja skrit v hribu, ki je zaradi svoje posebne stožčaste oblike izstopal iz ostale okolice. Zato so ga že svojčas zaščitili kot naravni spomenik, nikomur pa se niti sanjalo ni, da bi bilo to lahko halštatsko grobišče. Šele leta 1995 je na osnovi georadarskih meritev postalo jasno, da ima znanost opraviti s pomembnim objektom. Lani so začeli z načrtnim izkopavanjem. Preden so prišli do grobnice, so morali arheologi in njihovi sodelavci odstraniti nad 7000 m³ gramoza. Najvišja točka je bila skoraj sedem metrov nad grobom. Po

končanih izkopavanjih bo treba hrib vzpostaviti in nasuti v prvotni obliki.

Odkopan grob

Izhajajoč iz današnje pozicije, ko je grob že odkopan, ni pa še odprt, arheologi sklepajo, da je tudi tu prišlo do vdora kamenja v samo grobnico, ker kamni na

Okostji izkopanih psov sta zdaj v muzeju

Foto: SV

robvih presegajo kamne v sredini bivšega stropa grobnice. Nihče pa si ne upa trditi, ali je grobnica izropana ali ne.

Takšna jasna izpoved je v primeru Wieserberga tako težavna tudi zato, ker je grobnico pokrivala skoraj sedem metrov debela plast gramoza. Gramoz pa zaradi svoje konsistence ne zapušta sledov nekdanjih posegov. Edinole v enem primeru je bilo na osnovi neenakomernosti plasti možno dokazati, da so roparji od zgoraj hoteli vdreti v grobnico, a so zgrešili svoj cilj.

Možno pa bi tudi bilo, da so grobnico izropali že kmalu po

pokopu dostojanstvenika in so sledovi takega nečastnega dejanja seveda popolnoma zbrisani.

Mogoče pa bi tudi bilo, da so v grobnico skušali vdreti od strani. Razmetano kamenje na severozahodnem robu grobnice ne izključuje te možnosti. Grob leži v jugovzhodni-severozahodni osi.

Skrbno in zamudno

Izkopavanje grobišča na Wieserbergu terja od vseh veliko pozornosti. Vsaka glinasta črepinja, vsaka kost, domala vsak kamen je za strokovnjaka važen kamenček pri sestavljanju neznanega mozaika. Tako so na vzhodnem zunanjem robu grobišča naleteli na skelete treh psov, na severnem robu so našli ognjišče, celo košček svinca so odkrili. Ta drobci bo morda dokončno pojasnil vprašanje, ali so svojčas na Zilji kopali in topili svinčeno rudo.

Zdaj, ko je grobnica odkopana, je zaradi točne lege in kon-

figuracije vdora treba višino posameznega kamna točno izmeriti na nivo morske gladine Sredozemlja, ga poslikati in opisati ter vse podatke vnesti v poseben dokument. Isto velja za vse ostale najdbe.

Ustavno sodišče o dvojezičnih tablah

Avstrijsko ustavno sodišče je konec meseca junija sprejelo sklep o prekinitvi postopka v zadevi dvojezičnih topografskih napisov. To pomeni, da se sodišču zdi pritožba odvetnika mag. Rudija Vouka

Pomemben kraj Gurina

Grobnica na Wieserbergu leži na zgodovinsko pomembnih tleh. Dva kilometra zahodneje leži prastara naselbina Gurina, ki je bila vse od halštatske dobe naprej važno trgovsko središče, saj je bila tako rekoč stična točka med venetsko-etrusčanskim svetom in med alpskim prebivalstvom takratne Evrope. Pozneje tudi pod Rimljani ni izgubila svoje strateške in ekonomske funkcije. Slovenski izvor besede je nepreslišen. Južno od Gurine leži planina Misorijska, kjer so odkrili dragocene venetske zapise. Te so lani neznan storilci odnesli.

Najnovejša izkušnja pa potrjuje žalostno dejstvo, da pred novodobnimi roparji antičnih grobišč niti grob na Wieserbergu ni več varen.

Tudi socialni projekt

Izkopavanje halštatskeodobnega grobišča na Wieserbergu ni le velikega znanstvenega pomena, pač pa ima tudi važno socialno komponento, saj so tu preko Urada za delo/AMS (Arbeitsmarktservice) našle delo tudi osebe, ki so že dolgo brez zaposlitve. AMS je prevzel 70 % personalnih stroškov ostalih 30 odstotkov pa si delita občina Dellach/Dolje in dežela Koroška.

Nosilec izkopanin na Wieserbergu pa tudi v Virunumu, Farchendorf pri Baldramsdorfu in pri Zgornjem Dravogradu je družba Archeologieland Kärnten/Koroška, celoten projekt pa preko Evropskega socialnega fonda podpira Evropska unija. Po Koroškem vzorcu bojo tudi na Štajerskem ustanovili družbo, ki se bo posvečala arheološkim izkopaninam.

Franc Wakounig

USTANOVLJENO NOVO DRUŠTVO

Širša skrb za Peršmanov dom

Pretekli petek je bilo v Celovcu po daljših pripravah ustanovljeno Društvo prijateljev in prijateljic Peršmanovega doma, tega našega edinega muzeja protifašističnega odpora. Ideja o potrebni širši skrbi in razširitvi ter poglobitvi informacijske dejavnosti je med demokrati tlela že kar nekaj časa, javno pa je o njej spregovoril univ. prof. dr. Peter Gstettner na lanskoletnem tradicionalnem Srečanju pri Peršmanu.

Proponenti so v svoj pravilnik kot namen in cilj društva zapisali, da društvo podpira obnovo in delovanje »Mednarodnega kraja srečanja in muzeja odpora v Peršmanovem domu«. Njegov cilj je, da goji spomin na avstrijski, predvsem koroški slovenski odpor proti nacionalsocializmu, da prispeva in spodbuja k znanstvenemu raziskovanju v tej zadevi, da podpira mednarodno razpravo o zgodovini nacionalsocializma in odpora proti nje-

mu, da prispeva k pogumnemu in angažiranemu upiranju proti tendencam desnega ekstremizma in novega fašizma.

Društvo je odprto za vse pristopnike, ki se priznavajo k tej v pravilniku zapisani platformi. Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen odbor, kateremu predseduje sedanja kustosinja v Peršmanovem muzeju Tina Leisch, člani pa so še prof. Rudi Štukelj, mag. Gudrun Blohberger, univ. prof. Peter Gstettner, dr. Mirko Messner, prof. Štefan Pinter, Jože Rovšek, dr. Helena Verdel in Wolf Dieter Wegman.

J. R.

Čestitka

Magda Kropiunig, je z odliko končala študij igralske umetnosti na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT) v Ljubljani. Znani igralki iskreno čestitamo k uspehu!

V prvem tednu julija so se že devetič zapovrstjo srečali mladi raziskovalci z obeh strani meje. Letošnja etnološka raziskovalna delavnica se je razlikovala od prejšnjih po raziskovalnih temah, ki so bile povezane s sodobnim načinom življenja in po tem, da so mladi skupaj s svojimi vrstniki živeli v Mladinskem domu v Celovcu.

Organizatorja vseh devetih raziskovalnih delavnic sta Zveza prijateljev mladine Ljubljana in Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, ki se jima vsako leto kot soorganizator pridruži še pristojno krajevno kulturno društvo. V letošnjem letu, ko smo se prvič posvetili bolj urbanim temam, je vlogo soorganizatorja prevzel Mladinski dom iz Celovca.

V dosedanjih delavnicah, ki so bile v Šentjanžu v Rožu in Bilčovsu, na Radišah, dvakrat v Pliberku, v Škocjanu, na Ziljski Bistrici, v Šentprimozu in v Železni Kapli, so mladi raziskovalci vsakdanjega načina življenja na podeželju obiskovali predvsem starejše slovensko govoreče prebivalce. Prava posebnost pa je bila, da so mladi Ljubljančani živeli v družinah svojih vrstnikov.

Namesto posameznih družin so nam letos »hrano in posteljo« – poleg vsega drugega seveda – prijazno ponudili v Mladinskem domu. Desetim mladim iz Slovenije, osim Ljubljančanom in dvema Idrijčankama, se je pridružilo deset mladih iz različnih koroških krajev, ki se šolajo v Celovcu in skoraj vsi med tednom živijo v Mladinskem domu. Kot vedno do sedaj so se razdelili v pet sku-

pin in se s pomočjo mentorice lotili raziskovanja.

Dopoldnevi so bili namenjeni raziskovanju, popoldneve pa smo preživljali skupaj. Da bi izvedeli čim več o delovanju različnih organizacij koroških Slovencev, smo skupaj obiskali

o tem, da so bile »noči precej kratke«.

In kaj so mladi raziskovali letos? Skupina, ki jo je vodila Nataša Visočnik, je obiskala dvojezične vrtce v Celovcu, Bilčovsu, Škofičah in Šentprimozu. Predvsem za mlade iz

Mladi raziskovalci v pogovoru

Mohorjevo založbo in knjigarino »Naša knjiga«, Krščansko kulturno zvezo in Slovensko prosvetno zvezo ter Zvezo slovenskih organizacij. S katalogom v roki smo prečesali Minimundus ter plavali v Vrbskem jezeru, v sredo zvečer pa so nam »živini fantje« s pomočjo kuharice in kuharja namesto večerje pripravili slasten piknik. Zadnji večer je za nas igrala skupina »Bališ«, tik pred odhodom pa smo bili »do grla v etru«, in sicer dopoldan na radiu Agora, popoldan pa na radiu Korotan, kjer so iz nas uspel izvelči tudi javno priznanje

Slovenije je bilo zanimivo spoznavati življenje v vrtcih, kjer se hkrati uporabljata dva jezika. V razgovorih z za dvojezično predšolsko vzgojo pristojnimi posamezniki pa so spoznali, da dvojezični vrtci v okolju, kjer skupaj prebivata dve narodni skupnosti z dvema različnima jezikoma, žal niso nekaj samoumevnega in da ima vsak od njih svojo dolgo zgodbo o nastanku.

Skupina Anje Serec je spoznavala področje kulturnega udejstvovanja mladih. Niso se pogovarjali samo s predstavniki obeh osrednjih kulturnih

organizacij, temveč tudi s posamezniki – Emilom Krištofom, Gabrielom Lipušem, Miho Dolinškom in Alenko Hain – ki mlade na profesionalen način vključujejo v sodobne oblike kulturnega delovanja. Niso pa pozabili mladih vprašati, česa si želijo oni sami in kaj so pripravljeni za to narediti.

Saša Poljak, ki se poleg etnologije ukvarja tudi z novinarstvom, je skupaj z mladimi spoznavala medije, pomembne za slovensko narodno skupnost. Obiskali so uredništva Slovenskega vestnika, Našega tednika in Nedelje ter radia Agora, Korotan in ORF. Urednike so spraševali o programskih usmeritvah njihovih uredništev in o pomenu, ki ga imajo posamezni mediji v tem večkulturnem prostoru. Prav gotovo niso imeli najlažjega dela, saj so se poleg vsega morali seznaniti tudi z novim radijskim projektom, ki je stekel prav te dni.

Živa Gobbo, ki je kot mentorica prvič prišla na Koroško, je s skupino petih fantov raziskovala način življenja mladih v Mladinskem domu. Zanimal jih je način življenja deklet in fantov v domu, kaj jih tukaj razveseljuje in kaj jezi, kaj bi spremenili, če bi imeli to moč, in česa ne. Niso se pogovarjali le z gojenci različnih starosti in narodnosti, zanimala jih je tudi »druga plat medalje«, zato so se oglasili tudi pri vseh tistih, ki so v domu zaposleni in odgovorni za nemoten potek dela in bivanja.

Tudi skupini deklet, ki sem jo vodila spodaj podpisana, ni

bilo treba daleč, da je izvedela tisto, kar jo je zanimalo. Ker smo raziskovale vrednote mladih, so o tem najprej spregovorila dekleta iz skupine sama. O pomenu prijateljstva, zabave, družine, šole, odgovornosti in svobode ter o osebnih vrednotah in pričakovanjih ter »odraslosti« smo spraševale tako fante kot dekleta z obeh strani meje. Ker nas je zanimalo, kako na »generacijo devetdesetih« gledajo njihovi vzgojitelji in učitelji, smo se srečale tudi z njimi.

Sedaj, ko je etnološka delavnica za nami, lahko zapišemo, da jo je mogoče organizirati tudi v mestu in to na nov, še nepreizkušen način. Čeprav so tako kot vsako leto mladi z obeh strani meje zbrali veliko gradiva, pa je najpomembnejše, da se z njihovim medsebojnim spoznavanjem gradijo nove predstave enih o drugih.

Še ena posebnost letošnje raziskovalne delavnice: že sredi oktobra se bomo vsi udeleženci in organizatorji ponovno srečali v Mladinskem domu v Celovcu, kjer ne bomo pripravili le razstave in predstavili rezultatov raziskovanja, temveč tudi brošuro z objavljenimi prispevki.

Nekaj mladih z obeh strani meje je bilo z nami drugič, nekateri že tretjič. Zaradi nepredvidenih dogodkov z nami iz Ljubljane ni prišla skupinica, ki se je želela delavnice udeležiti že četrto. To najbrž pomeni, da je mladim ta način druženja všeč. To pa je tudi način, s katerim bi rada k sodelovanju povabila čim več mladih iz Libuče, kamor prihajamo naslednje leto!

Irena Destovnik

POLETNI KONCERT SPD »TRTA«

V Šentlipšu je bilo res prijetno

Minulo soboto, 7. julija, je SPD »Trta« priredilo svoj poletni koncert, ki – kot doslej običajno, tokrat ni bil v žitrajškem kulturnem domu, ampak prvič v šentlipški ljudski šoli. Številen obisk in zadovoljstvo občinstva sta potrjevala pravilnost odločitve prireditelja, da koncert priredi v Šentlipšu.

poslušalcev v vsakem oziru izpolnil. Med posameznimi točkami sta v obeh deželnih jezikih povezovali Aleksandra Lipuš in Ani Mihevc. Kot prireditelju je prvo mesto na sporedu seveda pripadlo moškemu zboru »Trte«. Zbor je svoj delež izvedel na že znani visoki ravni. Iz Dobrle vasi je prišel

Šmihelski kvintet se je ponovno izkazal kot vokalni ansambel s precejšnjim glasbenim nabojem, z občutkom za pesem in ritem, predvsem pa znajo pevci zapeti ubrano.

Poletni koncert v Šentlipšu pa je bil tudi primer plodnega sosedstva. Iz zborovskih vrst naroda sosedja je sodeloval zbor »Stimmen aus Kärnten«, vokalna skupina, ki šteje med uveljavljene zore v deželi. Prijetne pozdrave iz Slovenije pa je prinesla folklorna skupina »Franc Illec« iz Semiča v Beli Krajini. Belokranjske plesalke in plesalci so s svojimi plesi in petjem hipoma navdušili publiko in so morali seveda kar nekaj viž in plesov dodati. V nekaj dneh bo žitrajška folklor nastopila v Semiču in tako vrnila obisk, obenem pa se bo tako krepila zavest skupnega slovenskega kulturnega prostora, pa tudi tvorni stiki med društveniki z obeh strani meje.

Še dolgo je po koncertu odmevala pesem v toplo poletno šentlipško noč. SPD »Trta« pa se že pripravlja na festival »OPEN AIR«, ki bo letos v drugi polovici avgusta na dvorišču farovškega skednja v Žitari vasi.

Franc Wakounig

Belokranjski plesi so navdušili občinstvo

»Trta« je pripravila kakovosten in pester spored, ki je pričakovanja nastopajočih in

dekliški »Trio pomlad«, ki na pevskem in vsebinskem področju korajžno ubira svojo pot.

DOBRLA VAS-SAMOSTAN

»M31« – galaktične podobe Karla Vouka

Letošnja poletna razstava v Galeriji dobrolskega samostana nosi kozmično ime »M31«. Ta pojem označuje najbolj oddaljenega sosedja (ca 2,4 milijona svetlobnih let) v našem sončnem siste-

mu, ki ga lahko še vidimo z lastnimi očmi.

Cikel razstavljenih slik tematizira relativnost med bližino in daljino. Karakteristično za umetnika je močna formalna redukcija sporočilnih elementov. Za abstraktne slike Karla Vouka so značilni arhaični in arhetipični elementi, ki spominjajo na prazgodovinsko skalno slikarstvo. Slike, jajčna tempera na platnu, ki so deloma velikega formata, nastajajo v večstopenjskem delovnem procesu. Gledalec se pri opazovanju teh podob lahko preda fantaziji, saj asociirajo pogled na zemljo s ptičje ali satelitske perspektive. S to razstavo posreduje umetnik in svetovljan Karl Vouk povezanost med preteklostjo in daljnjo prihodnostjo.

Razstava je na ogled do 17. avgusta 2001, od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro in po telefonskem dogovoru.

M. Š.

Umetnik in arhitekt Karl Vouk

Foto: Študelj

PRAIZVEDBA V ŠENTJAKOBU

Pesem oživela obledelo zemljo

Pretekli petek zvečer. Nekako svečano je okrog podružnične cerkve v malem Šentpetru pri Šentjakobu. Nekako skrivnostno. Zborovodja pozdravlja goste, očitno glasbenike, mi pa se kar nestrpno zbiramo pred cerkvenimi vrati, da ja ne bi ostali brez sedeža. Že nekaj časa je bilo namreč slišati, da »Rož« pripravlja inovativni stilni koncert še nikoli petih pesmi.

Mešani pevski zbor »Rož« iz Šentjakoba v Rožu je po kar

obrestovalo se je. Dvorana oz. cerkvena gotska ladjica je onemela. Obiskovalci se niso premaknili. Prislunili so »obledeli zemlji«, ki je skozi petje, scenarij, vloške vsrkavala vase vse več življenjske sile, postajala vse manj blede in ob koncu v zavesti ljudi skorajda ozdravela. V zavesti prisotnih skorajda, v širši zavesti pa je koncert morda le pesek v fugh mozaika.

Primorski skladatelj Bojan Glavina se je na pobudo šentjakebskega zborovodje Lajka

posodili so nam jo naši potomci!« izhodišče za ves koncert. Prvih sedem pesmi je indijanskih. Ena je bolj presunljiva od druge, zelo izrazita, tudi spevna, pa je pesem Zdaj gremo na jug.

Sam spored preseka, ga tudi poveže in mu vnese dodatno osveščenost brutalen film o izkoriščanju in uničevanju narave. Neobzirna potrošniška družba!

Drugi del koncerta uvršča uglasbene pesmi slovenskih pesnikov Ivana Minattija, Vande Šega, Toneta Kuntnerja, Jožeta Udoviča in koroškega pesnika Andreja Kokota. Ob tem ne gre prezreti, da se je zakladnica uglasbenih pesmi koroških pesnikov povečala za dve, in sicer za Moje drevo in Slutnjo.

Režijsko so pesmi rekvizitsko pospremljene s kamni, z zelenjem, zrnjem, števcem in izpljujevalcem denarja, s plastično nesnago, toda zaključek, odstranitev smeti, se izteče vsaj deloma optimistično.

Skladatelj Glavina je glasbo priredil trpkosti besedil, vanjo je vključil mnoge disonance, v pesmih je dominantem mol. Pevci so sicer dolgo vadili, toda rezultat je bil prepričljiv. Skoraj uro in pol trajajoč koncert so brez pavze izvedli dovršeno.

Oltarsko sceno je krasila likovna oprema Draga Družkoviča, ki je »obledeli zemlji« z živobarvnimi simbolnimi elementi vlivala novega življenja.

Scenarij in režijo je opravil Marjan Sticker, z vmesnimi recitacijami pa sta koncertno izpoved dopolnjevala Gerlinde Hafner in Timi Wüster.

Jože Rovšek

Ozeleneli »Rož« na koncertu obledela zemlje

precejšnjem zatišju v seriji svojih stilnih koncertov tokrat pripravil pravo novost. Koncert Pesem zbledele zemlje je namenjen naravi, je protest proti ravanju potrošniške družbe z njo, je zbirke prvič uglasbenih in izvajanih pesmi, je koncert enega skladatelja, Bojana Glavine, je simbioza med zborovsko glasbo in gledališčem, podprt s sodobno digitalno tehniko.

Koliko glasbenih in odrskih prvin za en sam koncert! Toda,

Milislavjeviča, ljubitelja narave in svetovnega popotnika, lotil uglasbitve pesmi indijancev, teh najbolj z naravo povezanih zemeljskih bitij. Ob tem sta ustvarjalca našla tudi v slovenski poeziji dovolj izpovednih pesmi, da je iz njih nastal celovečerni koncert.

Koncert začenja z uglasbeno indijansko poezijo na naravovarstveno temo in ob tem je njihovo geslo: »Narave nismo prejeli v dar od naših staršev,

POZDRAV TRETJE GENERACIJE ARGENTINSKIH SLOVENCEV

»Bariloški vrabčki« so v Selah navdušili

Pred leti, ni še tako dolgo od tega, je bil mešani pevski zbor PD »Sele« na daljši turneji po Argentini in tudi Braziliji. V deželi Andov, pamp in patagonskih zim je prepeval slovenskim rojakom, ki so se tja izselili iz gospodarskih, političnih in drugih razlogov.

Na turneji sklenjeni stiki so ostali živi. Med drugim se to odraža v občasnih koncertih argentinskih zborov v Selah. Najnovejši takšen koncert je bil minulo sredo, 4. julija, ko so v farni dvorani prepevali »Bariloški vrabčki«.

Zborček, pet deklet in dva fanta, prihaja prav iz osrčja patagonskih Andov, to je mesta Bariloche, ki je nedvomno »tisto« zimskošportno središče. Nekateri zato Bariloche imenujejo »argentinski Zermatt«. Zbor je ustanovila Lučka Kralj-Jerman, primorska Slovenka, ki se je po vojni odselila v Argentino. Pred njim pa je dolgo vodila mladinski zbor »Ninos y

jovenes cantores de Bariloche«, ki je nastopal po vsej Argentini, celo v znamenitem gledališču »Teatro Colon«, in v Švici. Nič manj slavni skorajda niso »Bariloški vrabčki«, ki jih odlikujeta zahteven repertoar ter izpiljeno in ubrano petje. Člani zbora so vsi Slovenci, rojeni že v Argentini, tako rekoč tretja generacija slovenstva v tujini.

V Selah je Bariloške vrabčke – namenoma so se poimenovali

po vrabčku, tem živahnem in trdoživem ptičku – s pesmijo pozdravil domači pevski zbor. Mlade pevke in pevca iz Bariloč so na začetku zapeli nekaj klasičnih cerkvenih pesmi, zatem je sledil sklop slovenskih. Svoje kratko, a tem bolj doživeto gostovanje na Koroškem so zaključili z argentinskimi pesmimi.

Bariloški vrabčki so trenutno na turneji po Sloveniji, domovini svojih dedov in babic. Vsi člani zbora obiskujejo poleg argentinskih tudi slovenske šole.

F. W.

Izpod Andov so prišli nastopat pod Košuto

RADIŠE

Petje, ples in sproščenost

Ob zaključku bogate in naporene delovne sezone je preteklo nedeljo SPD »Radiše« vabilo na sklepno prireditev v kulturni dom, oblikovale pa so jo domače skupine, ki s svojim delom bogatijo kulturno življenje na sončnih Radišah. Tradicionalno sklepno prireditev je popestril Moški pevski zbor »Alpenrose« iz Vordernberga na Štajerskem z županom Walterjem Hubnerjem na čelu. Zbor ima prijateljske stike z Radišani od leta 1989 naprej in je bil na obisku že nekajkrat.

Kulturni popoldan je otvorila otroška skupina (voditeljici

sta Heidi Lampichler in Tatjana Tolmaier) s petjem in plesom; nadaljevali so gostje iz Vordernberga in zapeli nekaj domačih in mednarodnih pesmi in navdušili z instrumentalnimi vločki. Nato so se predstavili Radiški fantje, Radiški kvartet in MePZ »Radiše« pod vodstvom Nužeja Lampichlerja.

Po koncertu se je predsednik SPD »Radiše« Nuži Wieser iskreno zahvalil vsem voditeljem in voditeljicam skupin za njihovo nesebično delo, Tomažu Ogrisu za urejanje društvenega časopisa, vsem društvenikom, pomočnikom, podpornikom in pa seveda zvestim obiskovalcem kulturnih prireditev.

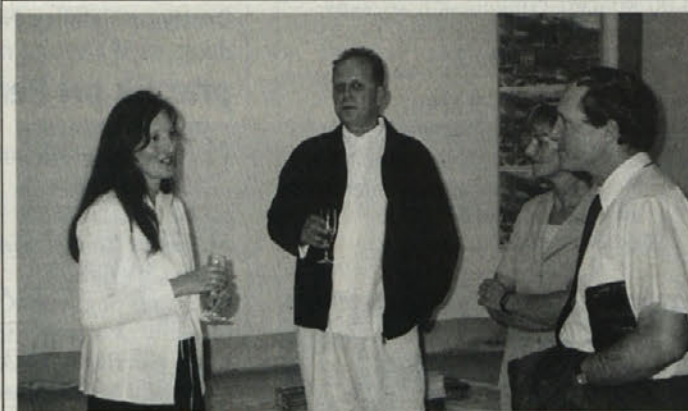
Nato je sledil na travniku kulturnega doma piknik z družabnim srečanjem.

M. Š.

Otroška skupina je navdušila s pesmijo in plesom

Foto: Stukelj

Z leve: Marija Vauda in Nikola Pilipovič

SLOVENJ GRADEC / RAZSTAVA – LIKOVNA IN MULTIMEDIJSKA

Rumeno in modro

V Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec (GLU) so v sredo, 4. julija, odprli razstavo likovnih projektov in multimedijjskih del avtorske dvojice iz Beograda, kiparke Marije Vauda in slikarja Nikole Pilipoviča; pred tem so bila dela razstavljena v Razstavnem salonu Rotovž v Mariboru. Umetnika pripadajo tisti generaciji jugoslovanskih likovnikov, ki se je dokončno formirala v devetdesetih letih, torej v času vojn, izrednih stanj in ekstremnih situacij. Razstavo je predstavila kustosinja Katarina Hergold, ravnateljica GLU Marija Zlatar pa je omenila, da s tem uresničujejo siceršnjo željo predstaviti ustvarjalnost umetnikov iz nekdanjih jugoslovanskih republik.

Umetnika sta predstavila socialno umetnost, delno s psihoanalitičnim pristopom in

sicer fotografije, slike, pogosto opremljene z besedili, objekte, instalacije in video produkcijo. Razstavljeni so dnevniki o dogajanju v Beogradu, kjer sta delala v »azilu njunega stanovanja«. Med drugim se poglobljata v probleme obstoja sodobnega človeka tudi z vidika kloniranja ter izginjanja posameznikov enkratnosti, upodobljeno je industrijsko poseganje v naravno okolje, moč kapitala, ki ukaluplja ljudi v procesu ustvarjanja in menjave dobrin ter stiske ljudi v družbenih pretresih in konfliktih. O postavitvi razstave je N. Pilipovič povedal, da so racionalnosti arhitekture dodali čustveno razsežnost, ko so hodnike GLU opremili z rumenimi in modrimi papirnatiimi ploskvami. Tudi visoki zidovi so terjali ustrezno postavitev, kar je bilo zahtevno početje, a sta umetnika z njo zelo zadovoljna. Pot v Slovenijo so izpeljali v sodelovanju z znanci in sorodniki. S. Š.

PRIREDITVE

PETEK, 13. 7.

20.00 GALERIJA ŠIKORONJA, Rožek
»Približevanje« k razstavi
Iva Prančiča.
Vodstvo: Janja Zikulnik

SOBOTA, 14. 7.

ZGORNJE ŽAMANJE – gostilna
Picej-Tedl
19.00 Kresovanje. Nastopajo:
MPZ »Vinko Poljanec«, Vokalni
ensambel »Nomos«
Za ples igra »Podjunski trio«

ŽELEZNA KAPLA, pred občinskim
kopališčem – SPD Zarja
20.30 Poletna noč. Igrajo: Fantje
treh dolin. Domača jedila,
dobra kapljica, bogat srečolov,
domače vzdušje pod milim
nebo ...

PLIBERK, Hubertursweg 5 –
Otroška skupina Palčki
12.00 Praznujemo 10-letnico
14.00 Otroška olimpiada
16.00 Presenečenje ob zaključku

SETIČE V SELAH – DSG Sele
11.00 Sv. maša, nato piknik
na nogometnem igrišču

NEDELJA, 15. 7.

RADIŠE, kulturni dom –
Zveza slovenskih izseljencev
14.00 Srečanje na Radišah ob 55-let-
nici Zveze slovenskih izseljen-
cev. Kulturni program
z radiškimi kulturniki

TOREK, 17. 7.

ŽELEZNA KAPLA, farna cerkev
20.00 Koncert črnomoških kozakov

ČETRTEK, 19. 7.

ZABLATNIŠKO JEZERO,
Breznikov camp – SPD Danica
20.30 Kulturni večer. Sodelujejo:
MePZ SPD Danica, Tamburaški
ansambel Tamika, Zbor
Korenine Danice

MOTOVIDLO
& HOSTÉ

SOBOTA, 21. 7.

GORA, pri Košarju – »Vaščani
pojo« s prijatelji iz Prage
20.30 Poletni koncert. Nastopajo:
češka skupina »Motovidlo &
Hosté«, »Trio Korenika« iz
Šmihela, Franci Ogris-Strajnikov
– trobenta, »Vaščani pojo«

NEDELJA, 22. 7.

ZGORNJA VAS na ZILJSKI
BISTRICI, pod vaško lipo –
SPD Zila
11.00 Matineja z vokalno-instrumen-
talnim ansamblom MOTOVIDLO
iz Prage (zabavna glasba
v vseh variantah)
PRI JEREBU na Obirskem –
Alpski klub Obir
14.00 11. mednarodno srečanje
harmonikašev.
V primeru slabega vremena
bo prireditve ob istem času
v gostilni Kovač.

XXII. pohod na Komelj – ZKP-
Področni odbor Pliberk, SPD
Edinost v Pliberku
9.30 Odhod od Janeza Apovnika
v Borovjah (7 km dolga pot)

11.30 Odhod od gostilne Pistotnik
(3 km dolga pot)
13.00 Spominska svečanost
pri spomeniku, nato sv. maša,
družabno srečanje in nadalje-
vanje kulturnega programa

SOBOTA, 11. 8

KOPALIŠČE OB HODIŠKEM
JEZERU SPD »Zvezda«
20.00 Live koncert: STERZ in vokalna
skupina NOMOS

Slovenska prosvetna zveza
v Celovcu razpisuje

mednarodno likovno
kolonijo mladih

ki bo od 19. do 25. 8. 2001
v Porabju na Madžarskem

z udeležbo iz Avstrije, Slovenije,
Madžarske in Italije. Kolonije se
lahko udeležijo otroci med 10.
in 15. letom.

Prijave in podrobne informacije:
Slovenska prosvetna zveza Celovec,
Telefon 0463/514300 20/21/22
email: spz@slo.at

Društvo prijateljev Peršmanovega
doma in SPZ vabita na
praznik pri Peršmanu

v petek, 13. julija 2001

ob 16. uri glasba s
St. Peters Rock Train,
jedača in pijača
ob 18. uri pogovor »Člen 7 za vse?«
(Sod.: dr. Valentin Sima (ZSO),
Karla Hderlap, Arif Akkilic,
mag. Gini Müller, Darij Zadnikar

KATOLIŠKI DOM
PROSVETE SODALITAS

vabi na

izlet čebelark in
čebelarjev v Prekmurje

Gornja Radgona – Murska
Sobota – Lendava

v nedeljo, 22. julija 2001

Vodi: Jože Matevž, čebelar, SLO
Iz sporeda: ogled čebelarstva druž.
Cigan – Odranci; Lendavske gorice –
pokušnja vina
Odhodi: 5.05 Bilčovs – Posojilnica;
5.10 Velinja vas – gostilna Seher;
5.25 Celovec – avtobusna postaja;
Forstinger – Rosentaler Strasse; 6.00
Dobrla vas – Posojilnica
Cena: šil. 320 za vožnjo; šil. 70 za
vodstvo, vstopnino, degustacijo vina.
Kosilo bo naročeno – plača vsak sam!
Vzemite s seboj slovenske tolarje!
Prijavite se v Domu v Tinjahu:
tel. 0 42 39/26 42

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 12. 7. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 13. 7. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 14. 7. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 15. 7. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 16. 7. ■ 18.10 Kratki stik

TO 17. 7. ■ 18.00 Otroški spored

SR 18. 7. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 15. 7. ■ 13.30 ORF 2 • 25 let po
sprejetju zakona o narodnih skupnostih:
Ustavno sodišče preverja določila o topo-
grafiji. • Otroška skupina »Palčki« v Pliberku,
dvojezično varstvo za najmlajše,
praznuje 10-letnico. • Ekonomski svetnik
Janko Zwitter je ponovno predsednik
deželne zveze rejcev konj: Boljša izobrazba
rejcev in živali, selekcija konj in do-
nosnejša uporaba mesa so smernice za
prihodnost. • Večer s prijatelji: V prelepi
areni bekštanjkega gradu so se srečale
skupine, da bi zapele v treh jezikih. • La
Subida: Raj za sladokusce.

Vsebinsko slovenskega televizijskega spo-
reda lahko preberete tudi na ORF-tele-
tekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

PO 16. 7. ■ 3.20 ORF2 16.00 TV SLO1 (Pon.)

**SLOVENSKI
VESTNIK**

čestita

PRAZNUJEJO: Marija Jernej iz Šent-
vida v Podjuni – 80. rojstni dan; Pavli
Suppan - Hornikova s Kota v Selah –
40. rojstni dan; Margareta Krajnc v
Domu za ostarele v Pliberku – rojstni
dan; Jaki Oraže s Šajde – rojstni dan;
Rozi Kelih iz Sel – rojstni dan; Heli
Mak iz Borovelj – rojstni dan; Amalija
Hartmann iz Libuč – 91. rojstni dan;
Ana Prajc iz Srej pri Šentjakobu – roj-
stni dan in god; Ani Karničar z Obir-
skega – 50. rojstni dan; Irma Lauritsch
z Moščenice – rojstni dan; Franc Per-
dacher iz Paprač – 70. rojstni dan; Ma-
rija Kogelnik iz Štebna – 90. rojstni
dan; Mici Krištof iz Velike vasi pri
Šentjakobu – rojstni dan; Martina Per-
dacher iz Podgorij – 60. rojstni dan;
Marija Pogačnik iz Dobrove – rojstni
dan; Marija Urank iz Encelne vasi –
rojstni dan; Franc Polcer iz Šentpri-
moža – rojstni dan; Mirko Srienc iz
Grabalje vasi – rojstni dan; Katarina in
Mateja Kerbitz iz Vogrč – 17. rojstni
dan; Ani Kulnik iz Čahorč – 60. rojstni
dan; Vera Sticker iz Šentjakoba – oseb-
ni praznik; Ana Čebul iz Šmihela – roj-
stni dan; Krista Močilnik iz Vetrinja –
rojstni dan; Fric Šranc iz Nonče vasi –
rojstni dan; Janez Havel iz Globasnice
– rojstni dan; Fric Jernej iz Šmihela –
rojstni dan; Franc Žuntar iz Črgovič –
rojstni dan; Zalka Černic iz Dvora –
rojstni dan; Herman Čik iz Libuč – roj-
stni dan; Leks Lutnik z Blata – rojstni
dan; Ignac Jernej iz Črgovič – 70. roj-
stni dan; mag. Igor Roblek iz Sel – roj-
stni dan; Franci Polcer ml. v Veselah
pri Šentprimozu – rojstni dan; dr. And-
rej Leben iz Celovca – rojstni dan;
Ančka Kupper iz Borovelj – rojstni
dan; Saša Sturm iz Svinče vasi – rojstni
dan; Ogris Hanzi ml. iz Bilčovsa – roj-
stni dan; dr. Jani Oswald iz Dunaja –
rojstni dan; Franci Kropivnik s Kota v
Selah – rojstni dan; Marion Urbajs z
Žoprač – rojstni dan; dr. Mirko Boroč-
nik z Ladin – rojstni dan; Henrik Pav-

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 13. 7. ■ 18.00 Zrcalo kultura: KE 20+2:
Giordano B Ketzer (A. Staudinger), »Blu-
torange mit Heiligenschein« / Griffen
18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud
20.00 BBC News 20.06 Teen Beat Attack
22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin
23.00 Glasba 24.00 Soundtrack tedna:
Twilight 1.00 Zrcalo kultura (pon.)
2.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50
Na današnji dan

SO 14. 07. ■ 18.00 Svet je vas 18.45
Poročila 19.00 Special: Tiger Lillies live
20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00
Siesta 1.00–6.00 Glasba – jazz/world
5.45–5.50 Na današnji dan

NE 15. 07. ■ 18.00 Nedelja drugače: No
border no nation karavana po Koroškem
18.45 Poročila 19.00 Music for the Mas-
ses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of
the Day 22.00 For Those About to Rock
24.00 Glasba – jazz/world 1.00 Nedelja
drugače: No border no nation karavana
2.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50
Na današnji dan

PO 16. 07. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Inzko
18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski
magazin 20.00 BBC News 20.06 Glasba
21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context
XXI 24.00 Forum 1.00–6.00 Glasba –
jazz/world 5.45–5.50 Na današnji dan

TO 17. 07. ■ 18.00 V pogovoru: www.wor-
kerpool.at 18.15 Govorim-govoriš 18.45
Poročila 19.00 Kakko! 20.00 BBC News
20.06 Noche Latina 21.00 Svet je vas
(pon) 22.00 Special (pon.): Tiger Lillies
live 23.00 Vešča / Nachtfalter 00.30 Glas-
ba 1.00 V pogovoru (pon.) 1.15–6.00 Glas-
ba – jazz/world 5.45–5.50 Na današnji dan

SR 18. 07. ■ 18.00 Literarna kavarna: Pre-
zentacija knjige Hasana Delicha 18.45
Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC
News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00
Mad Force / Hip Hop 24.00– 6.00 Glas-
ba–jazz/world 5.45–5.50 Na današnji dan

ČE 19. 07. ■ 18.00 Po Koroškem: No border
no nation karavana pri Peršmanu 18.15
Govorim-govoriš 18.45 Poročila 19.00
Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06
Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta
mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna
(pon.) 24.00 Glasba – jazz/world 1.00 Po
Koroškem (pon.) 1.15–6.00 Glasba –
jazz/world 5.45–5.50 Na današnji dan

lič z Obirskega – rojstni dan; Matej
Brumnik s Horc – rojstni dan; Vesni in
Marjanu Micklu iz Celovca se je rodil
sinček Aleksander – srečnima staršema
in sestri iskreno čestitamo.
Za posredovanje imen slavljenk in slav-
ljencev se zahvaljujemo predvsem slo-
venskemu oddelku ORF v Celovcu!

Dr. Franc Wutti
Borovlje

DOPUST
6. 7. do 22. 7. 2001

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

PLANINSTVO

Ob Belem jezeru

Ni nam treba potovati v daljnje kraje uživati naravne lepote, imamo jih tudi doma in v bližnji okolici. Mnogo je ljudi, ki so prepotovali že pol sveta, doma pred svojim pragom pa so nepoznavalci domačih naravnih posebnosti, ki trumoma privabljajo tujce v naše lepe kraje.

Ena takšnih posebnosti je idilično jezero Weissensee z okolico, vkopano med pogorje Ziljskih Alp in Latschurjeve gorske skupine. Dolgo je 13 kilometrov in podobno široki reki z nadmorsko višino 929 in globoko 99 metrov. Med vzhodnim – gre za zaselek Ortsee z nekaj hišami in gostiščem Do-

se nad severno jezersko obrežje na nekaterih mestih dvigne tudi do 60 metrov visoko in konča pri gostilni Ronacherfels, od koder je spet cestna povezava z zahodnim turističnim delom jezera ter v Ziljsko in Dravsko dolino.

Nas, navdušene planince, je predvsem zanimal vzhodni divje romantični, fjordu podobni planinski del poti in smo se ga lotili sredi februarja letos. Zaradi izredno mile zime je bil svinčenosivi led na jezeru že zelo tenek, ob obrežju pa že tako staljen, da se je voda v plavoženih barvah zrcalila v popoldanskem soncu. Na tej zanimivi razgledni poti ponekod visoko

strmem pobočju visoko nad jezerom je na nekaterih mestih zelo ozka, da je potrebna previdnost, imeli smo srečo, da je bila kopna. Nedaleč od našega cilja Ronacherfelsa smo se na nekem razglednem počivališču s klopco tako dolgo zamudili, da smo se morali obrniti sicer bi nas na povratku zalotila noč, kar bi lahko imelo slabe posledice. Sklenili pa smo, da ob prvi priložnosti to pot zaključili in res smo jo kmalu nato konec maja tudi udejanili.

Zaradi izredno mile zime je led letos mnogo prej skopnel. Holandci so sicer še malo prej imeli srečo, da je bil led na zahodni strani še toliko debel, da so lahko izvedli njihovo že tradicionalno masovno prireditev.

Domačinom led na jezeru torej nudi donosen turistični dohodek in pa še kmetom možnost spravila lesa s strmih pobočij Lake preko ledu na svoje domove. Turizem cveti pozimi kot poleti, zato je zahodni bolj odprti del jezera turistično odlično urejen. Most iz Techendorf, ki povezuje južno stran jezera, je tudi tam omogočil turistični razvoj in to še posebno z izgradnjo sedežnice na 1335 m visoko planino Nagler Alm za smučanje in poleti za obisk bližnjih hribov, med njimi na najbolj privlačna dvatisočaka Negal/Spritzeggel in zahodnega sosedu Golz.

Ker smo takrat imeli dovolj časa, smo se za zaključek izleta zapeljali še na planinski zaselek Tschabitschach na zahodnem pobočju Latschurjeve skupine in uživali lep razgled na Dravsko dolino in Kreuzeckovo gorsko skupino, na katero me še živo spominjajo nekdanja lepa planinska doživetja. L. U.

Prijetenm oddih ob jezeru

Foto: SV

lomitenblick – in zahodnim turističnim območjem jezera ni cestne povezave. Edina možnost priti na zahodno stran je deloma zelo ozka preko strmega južnega pobočja Latschurjeve skupine približno pet kilometrov dolga planinska pot, ki

nad jezerom se nam je nudi lep pogled na nasprotno strmo s temnimi gozdovi pokrito močno goro Laka in na predgorje Ziljskih Alp, za katerim nas je na obzorju še prav posebno pritegoval pogled v sneg in led odeti ponosni Reisskofel. Pot v

ŠMIHEL

Položili so temelje za nova stanovanja

15 novih stanovanj v dveh poslopih bo do naslednjega leta nastalo v centru Šmihela. V ponedeljek so položili temelje za novo zgradbo, ki naj bi bila dokončana do decembra 2002. Povpraševanje po stanovanjih oz. gradbenih parcelah v Šmihelu je veliko ne le zaradi visoke življenjske kvalitete, temveč tudi zaradi razširjanja podjetja »MAHLE« in zvišanja števila zaposlenih v podjetju. Šmihelski stanovanjski kompleks bo zaradi tega v naslednjih letih še bistveno razširjen, skupno naj bi bilo 13 stanovanjskih poslopij.

Popravek

V prejšnji številki Slovenskega vestnika smo v prispevku o praznovanju ljudske šole na Obiskem objavili napačno število dosedanjih maturantov. Doslej je maturiralo 44 učencev, ki so hodili v to šolo.

V ponedeljek so položili temelje za nova stanovanja v Šmihelu

V globoki žalosti sporočamo, da je naša ljubljena mati, stara mama, prababica, tašča in teta gospa

Paula Schöttl
Žaborčeva mama

v petek, dne 6. julija 2001 po težki bolezni, okrepcana s tolažili sv. vere, v 92. letu starosti za vedno zatisnila svoje dobrotljive oči. Našo drago pokojnico smo položili k zadnjemu zemeljskemu počitku v torek, 10. julija 2001, na pokopališču v Hodišah.

Rute, Hodiše, Celovec, Dunaj, 6. julija 2001

V krščanski žalosti:

Pavla, Milka, Mihi, Stanko, otroci
Hema, Fani, Renata, sname
Otmar, Manuela, Mihael, Martin, Peter, Janko, Markus, vnuki
Kerstin, Bianca, Lisa, pravnuiki
v imenu vseh ostalih sorodnikov

Tomaž Holmar
70 let duhovnik

Tomaž Holmar, legendarni obirski župnik, dolgoletni zborovodja, duhovnik, ki je na lastni koži občutil in doživel usodo Čedermacev, pokončnih in narodu zvestih duhovnikov, je minulo nedeljo slavil visoki jubilej 70-letnice

duhovništva. V Dobrli vasi so mu sobratje, dekanija in farani pripravili sprejem. Čestital mu je tudi dr. Valentin Inzko, bivši predsednik NSKS in pomembna osebnost koroške sinode. Čestitkam neumornemu obirskemu župniku, ki je znan tudi kot mož ostrega peresa, se pridružuje tudi uredništvo SV.

GLOBASNICA

Otroški vrtec se bo preselil v novo poslopje

Spoletno fešto so se najmlajši Globašani pretekli petek poslovili od stoletnega poslopja, ki je od 80 let naprej služilo otroškemu vrtcu. Nova zgradba poleg ljudske šole, ki jo bodo slavnostno odprli je-

seni, ustreza najnovejšim standardom in bo nudil otrokom bistveno več prostora.

Do sedaj je bilo v globaškem vrtcu dovoljena le ena otroška skupina, sedaj pa bosta na razpolago dve skupini s skupno 50 otroki.

Na fešti so otroci pokazali kreativnost na področju slikanja, ustvarjanja glasbe in izdelovanju nakita. Vsi pa se že veselijo naslednjega leta v novem otroškem vrtcu!

T. G.

Globaški otroci so se na poletni fešti poslovili od starega poslopja

Iz boroveljskega vrtca

Minuli petek, 7. julija, je bilo pri Cingelcu na Trati živahno. Dvojezični otroški vrtec, otroci, vzgojiteljice, starši in odbornice ter odborniki so se zabavali na otroškem popoldnevu. Otroci so se, ob dejavni

podpori staršev in vzgojiteljic, šli odrske mojstre, pokazali so, česa vse so se naučili pri glasbenem pouku. Tisti, ki so zapustili vrtec in jih čaka ljudska šola, pa so dobili spominska darila.

ZMOTIČE / »3. OLIMPI-ADE«

Napete tekme in vesela družabnost

Na športnem igrišču pri Prangarju v Zmoticah je preteklo soboto uspešno potekal 3. olimpi-ade.

Za najbolj priljubljeno disciplino se je izkazal mešani nogometni turnir, na katerem je sodelovalo pet domačih moštev in gostje iz Bilčovsa, ki so z mlado ekipo kar trikrat zmagali in si zagotovili prvo mesto. Dvoboji so bili zelo napeti, žene in dekleta so bila enakovredna in celo poskrbela za odločilne gole.

Zabavni nonsens peterboj, kjer je bila odločilna koncentracija in dober občutek tekmovalcev in tekmovalk, so morali zaradi nevihte prekiniti.

Ob jedaci in pijači je športno srečanje, ki služi predvsem sproščeni rekreaciji in medsebojnemu spoznavanju, izžvenel v prijetni družabnosti.

Nogometni turnir / 1. krog: Pranger – Cerkevni zbor 2 : 0, Courage – Dobrač 0 : 1, Bilka – Cerkevni zbor 4 : 0, Cafe –

Foto: Zmagovalna ekipa iz Bilčovsa

Foto: Stukelj

Dobrač 1 : 4, Pranger – Bilka 2 : 3, Courage – Cafe 4 : 3

2. krog: Cerkevni zbor – Cafe 1 : 5, Pranger – Courage 2 : 1, Bilka – Dobrač 3 : 1

Končni rezultat turnirja:

1. Bilka, 2. Dobrač, 3. Pranger, 4. Courage, 5. Cafe, 6. Cerkevni zbor

M. Š.

SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA

Izšel Športni bilten 2001!

Pri SŠZ je pravkar izšel »Športni bilten« za prvo polletje 2001. Skoraj 100 strani obsegajoča publikacija dokumentira razvejano dejavnost krovne športne organizacije koroških Slovencev in vseh 23 v SŠZ včlanjenih društev. V biltenu so mdr. dokumentirani vsi pomembni dogodki iz športnega življenja slovenske manjšine na Koroškem v prvem polletju 2001, mdr. vse prireditve SŠZ in slovenskih športnih društev z mednarodno udeležbo, največji športni dosežki slovenskih oz. dvojezičnih športnih društev in posameznih športnikov in športnic na deželni, nacionalni in mednarodni ravni (kolesar »Paco« Wrolich, smučarski skalec Stefan Kaiser, odbojkarji SK Dob, itd.). Upoštevane pa so tudi uspešne promocijske in športno-rekreativne prireditve kot npr. obisk vrhunskega alpinista Dava Karničarja pri ko-

roških Slovencev, 2. super-trim-sedmerboj južnokoroških vasi, itd. V Športnem biltenu za prvo polletje 2001 so nadalje zabeleženi vsi pomembni društveni dogodki (občni zbori, jubileji, itd.) ter tudi vsi aktualni podatki o slovenskih športnih društvih, klubih in športnih organizacijah na Koroškem. Prav tako bilten

vsebuje obširno medijsko zrcalo. Obširna publikacija informira nadalje o tesnem prekomernem sodelovanju krovne športne organizacije s športnimi in vladnimi ustanovami in organizacijami v Republiki Sloveniji (Olimpijski komite Slovenije, Ministrstvo za šport, Urad za Slovence pri MZZ), o sodelovanju z zamejskimi Slovenci v Italiji (ZSSDI) in v Porabju (Zveza Slovencev na Madžarskem) ter s športnimi ustanovami na Koroškem. Športni bilten SŠZ izhaja od leta 1996 dalje vsaj dvakrat letno.

Naročite ga lahko (brezplačno!) pri Slovenski športni zvezi, Wulfengasse 10, A-9020 Klagenfurt/Celovec. Telefon: 0463/318510, faks: 0463/318506, e-mail: ssz@magnet.at.

I. L.

SLOVENSKA KOŠARKA

Jadranska liga – obujanje košarkarske jugonostalgije

Vodstvo novoustanovljene Jadranske košarkarske lige je minuli torek v Zagrebu izžrebalo pare prvega kroga (tekme se bodo igrale 29. septembra), v katerem bo nastopila večina najboljših klubov iz področja nekdanje Jugoslavije. Vprašanje glavnega pokrovitelja lige še ni rešeno, saj obstaja

več različnih možnosti. V ligi bo sodelovalo dvanajst klubov (štirje slovenski in hrvaški, trije bosanski in črnogorska Budućnost), ki se bodo v 22. krogih pomerili po dvokrožnem sistemu. Štiri najboljša moštva se bodo uvrstila na zaključni turnir, ki bo na sporedu marca prihodnje leto. Tekmovalna pravila bodo enaka kot na tekmah evropske lige.

Pari 1. kroga: Budućnost – Cibona VIP, Split Croatia osiguranje – Sava osiguranje, Pivovarna Laško – Geoplin Sloven, Zadar – Krka Telekom, Union Olimpija – Široki Brijeg, Bosna – Sloboda Dita.

D. T.

KOLESARJENJE

»Paco« tekmuje v Avstriji

Od 11. do 14. julija se bo Peter »Paco« Wrolich udeležil avstrijske dirke »Uniqua Classic«. Start je v Traismauerju, pot pa pelje čez Rabenstein ter Gresten v Hochkar. Skupno bodo kolesarji v dirki kategorije 2.4 na štirih etapah prevozili 656 kilometrov.

Iz Wrolichove ekipe Gerolostener bo na startu kar pet Avstrijcev. »Paco« ima posebno dobre spomine na to dirko: že dvakrat je zmagal etapo iz Traismauerja v Rabenstein.

Ob 57. obletnici padle Domnove čete in 56. obletnici konca 2. svetovne vojne vabimo na

XXII. Pohod na Komelj in spominsko svečanost v nedeljo, 22. julija 2001

Pohodnikom bosta na voljo dve različni dolgi poti, in sicer:

* za tiste, ki radi in lahko grejo peš, je zborna mesto pri Janezu Apovniku na Borovju pri Pliberku (Woroujach 32 bei Bleiburg). Odhod od tam je ob 9.30 uri do spomenika padlim partizanom na Komlju. Pot v eno smer je dolga 7 km.

* za tiste, ki ne zmorejo cele poti hoditi peš, je zborna mesto pri gostilni **PISTOTNIK na Komlju/Kömmel** bei Bleiburg. Pot je dolga 3 km.

Odhod od PISTOTNIKA je ob 11.30 uri. Ob 13. uri je zborna mesto pri spomeniku za vse pohodnike in za tiste, ki niso prišli peš, nakar bo spominska svečanost. Po spominski svečanosti bo sv. maša, nato družabno srečanje in nadaljevanje kulturnega programa. Za malico in pijačo bo poskrbljeno.

Pohod in spominska svečanost bosta ob vsakem vremenu!

Zveza koroških partizanov – področni odbor Pliberk
SPD Edinost v Pliberku

NOGOMET

Poletnega odmora bo kmalu konec

Nogometaši nimajo kaj dosti poletnega odmora. V zvezni ligi prvenstvo poteka že s polno paro, in tudi v nižjih razredih se že čez manj kot mesec začne naslednja sezona. SV bo v naslednjih številkah objavil tekmovalne načrte razredov z dvojezičnimi klubi. Kot prva je na vrsti deželna liga, kjer se bo SAK letos boril za ponovni vstop v regionalno ligo-vzhod!

Deželna liga jeseni 2001:

1. krog (4./5. 8.): Trg – Welzenegg, Friesach – St. Michael/L., Magdalen – Treibach, Maria Gail – Wietersdorf, Nußdorf – Landskron, **St. Andrä – SAK**, ATUS Borovlje – Lendorf

2. krog (11./12. 8.): St. Michael/L. – Nußdorf, Treibach – Maria Gail, **SAK – Trg**, Lendorf – Wietersdorf, Landskron – St. Andrä, ATUS Borovlje – Friesach, Welzenegg – Magdalen

3. krog (15. 8.): Feldkirchen – Landskron, Friesach – Lendorf, **Magdalen – SAK**, Maria Gail – Welzenegg, Nußdorf – ATUS Borovlje, St. Andrä – St. Michael/L., Wietersdorf – Treibach

4. krog (18./19. 8.): ATUS Borovlje – St. Andrä, **SAK – Maria Gail**, Welzenegg – Wietersdorf, St. Michael/L. – Trg, Friesach – Nußdorf, Lendorf – Treibach, Landskron – Magdalen

5. krog (25./26. 8.): **Wietersdorf – SAK**, Trg – ATUS Borovlje, Magdalen – St. Michael/L., Maria Gail – Landskron, Nußdorf – Lendorf, St. Andrä – Friesach,

Treibach – Welzenegg

6. krog (1./2. 9.): St. Michael/L. – Maria Gail, **SAK – Treibach**, Nußdorf – St. Andrä, Lendorf – Welzenegg, Landskron – Wietersdorf, ATUS Borovlje – Magdalen, Friesach – Trg

7. krog (8./9. 9.): Treibach – Landskron, Trg – Nußdorf, Magdalen – Friesach, Maria Gail – ATUS Borovlje, **Welzenegg – SAK**, Wietersdorf – St. Michael/L., St. Andrä – Lendorf

8. krog (15./16. 9.): St. Andrä – Trg, St. Michael/L. – Treibach, Nußdorf – Magdalen, **Lendorf – SAK**, Landskron – Welzenegg, Friesach – Maria Gail, ATUS Borovlje – Wietersdorf

9. krog (22./23. 9.): Magdalen – St. Andrä, Maria Gail – Nußdorf, **SAK – Landskron**, Treibach – ATUS Borovlje, Welzenegg – St. Michael/L., Wietersdorf – Friesach, Trg – Lendorf

10. krog (29./30. 9.): Nußdorf – Wietersdorf, Lendorf – Landskron, St. Andrä – Maria Gail, Trg – Magdalen, ATUS Borovlje – Welzenegg, Friesach – Treibach, **St. Michael/L. – SAK**

11. krog (6./7. 10.): Landskron – St. Michael/L., Magdalen – Lendorf, Maria Gail – Trg, **SAK – ATUS Borovlje**, Treibach – Nußdorf, Welzenegg – Friesach, Wietersdorf – St. Andrä

12. krog (13./14. 10.): ATUS Borovlje – Landskron, St. Andrä – Treibach, Nußdorf – Welzenegg, Magdalen – Maria Gail, Lendorf – St. Michael/L., Trg – Wietersdorf, **Friesach – SAK**

13. krog (20./21. 10.): Wietersdorf – Magdalen, Landskron – Friesach, Maria Gail – Lendorf, **SAK – Nußdorf**, St. Michael/L. – ATUS Borovlje, Treibach – Trg, Welzenegg – St. Andrä

14. krog (27./28. 10.): Welzenegg – Trg, St. Michael/L. – Friesach, Treibach – Magdalen, Wietersdorf – Maria Gail, Landskron – Nußdorf, **SAK – St. Andrä**, Lendorf – ATUS Borovlje

Prvenstvo se nadaljuje
23./24. marca 2002!

ŠAHOVSKI OREH št. 162

Silvo Kovač

Levicky – Marshall / Breslau 1912

Položaj dveh črnih figur na tretji vrsti zgleda kritičen, vendar trdnjavo na polju h3 neposredno varuje črni skač, ki si želi vskok na polje f3. Zviti lisjak vele mojster Marshall, ki je na potezi, pa je belemu odigral potezo, s

katero je razkril vse slabosti, v navidezno trdni beli poziciji.

S pravilno prvo potezo črnega pridete do novih odkritij na vedno neprevidljivi šahovnici!

Rešitev št. 161

Z enostavno, vendar učinkovito potezo 1.Ld7+! se beli reši vseh groženj. 1...Kf8 /seveda ne 1...Kd7: 2.Td4+ in beli osvoji črno damo/. Po umiku črnega kralja beli osvoji še središčnega kmeta 2.Dd4: Dc7 3.Tf2 s pretnjo po f-liniji. 3...h6 4.Le6 Lc5 5.Tf7+ df7: 6.Dc5+ in pred izgubo dame ali matom se je črni vdal!

